

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2024/857

z dnia 1 grudnia 2023 r.

uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających standardową metodykę i uproszczoną standardową metodykę w celu oceny ryzyka z tytułu potencjalnych zmian stóp procentowych, które wpływają zarówno na wartość ekonomiczną kapitału własnego, jak i na wynik odsetkowy netto z działalności w ramach portfela bankowego instytucji

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniającą dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE⁽¹⁾, w szczególności jej art. 84 ust. 5 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby wspierać harmonizację praktyk przy określaniu standardowej metodyki dokonywania wiarygodnych szacunków ryzyka stopy procentowej w ramach portfela bankowego, konieczne jest zapewnienie instytucjom kluczowych elementów technicznych służących do oceny ryzyka, w tym przepisów dotyczących przypisywania przepływów środków pieniężnych, obliczeń dla opcji automatycznych, obliczeń dla instrumentów wycenianych według wartości godziwej oraz zasad dyskontowania i prognozowania przepływów środków pieniężnych.
- (2) Aby zapewnić ciągłość i zgodność z odpowiednimi standardami międzynarodowymi, definicje, elementy i etapy standardowej metodyki powinny opierać się na definicjach, elementach i etapach określonych w wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej wynikającym z działalności w ramach portfela bankowego⁽²⁾ oraz w wytycznych ustanowionych w standardowej metodyce Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego z kwietnia 2016 r.⁽³⁾
- (3) Aby zapewnić harmonizację w zakresie identyfikacji, oceny, zarządzania i ograniczania ryzyka stopy procentowej w ramach portfela bankowego, w miarę możliwości należy ustanowić standardowe założenia, w szczególności w odniesieniu do opcji automatycznych. Ustanawiając takie założenia, należy wziąć pod uwagę fakt, że kontrahenci profesjonalni zazwyczaj uruchamiają opcje na swoją korzyść. Mogą zaistnieć sytuacje, w których nie można przyjąć normatywnych założeń, ponieważ z takich założeń mogłyby wynikać niedokładności w zakresie ocen ryzyka, tak jak w przypadku zachowania klientów detalicznych wobec wstrząsów dotyczących stóp procentowych w odniesieniu do konkretnych instrumentów. W przypadku takich sytuacji należy w największym możliwym zakresie określić etapy, definicje i ograniczenia dotyczące oszacowań, które instytucje powinny brać pod uwagę.
- (4) Aby ułatwić instytucjom wdrożenie standardowej metodyki oraz uwzględniając fakt, że szacowanie zarówno wartości ekonomicznej kapitału własnego, jak i wyniku odsetkowego netto powinno opierać się na podlegających przeszacowaniu przepływach środków pieniężnych, metody szacowania tych dwóch wskaźników powinny opierać się na tych samych zasadach dotyczących przypisywania do przedziałów czasowych. Aby jednak prawidłowo obliczyć wpływ prognozowanej stopy procentowej wolnej od ryzyka na reinwestycję lub refinansowanie podlegających przeszacowaniu przepływów środków pieniężnych, na potrzeby wskaźnika wyniku odsetkowego netto konieczne jest dokonanie dodatkowego przypisania przepływów środków pieniężnych do przedziałów czasowych odnoszących się do okresu referencyjnego.
- (5) Ponadto, biorąc pod uwagę, że instrumenty uwzględniane w obliczaniu wartości ekonomicznej kapitału własnego i wyniku odsetkowego netto mają różne cechy, w tym stałe lub zmienne stopy procentowe, oraz wbudowane założenia behawioralne, a także w celu zapewnienia spójnego wdrażania tych obliczeń, konieczne jest uwzględnienie tych cech przy określaniu szczegółowych zasad alokacji dla każdego rodzaju instrumentu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338.

⁽²⁾ EBA/GL/2018/02 z 19 lipca 2018 r.

⁽³⁾ Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego „Interest rate risk in the banking book” (Ryzyko stopy procentowej z tytułu działalności w ramach portfela bankowego) z kwietnia 2016 r.

- (6) Aby zachować właściwą równowagę między zapewnieniem porównywalności wyników obliczeń z jednej strony, a z drugiej strony zagwarantowaniem niezbędnej elastyczności w związku z długoterminową perspektywą i nieodłączną złożonością operacyjną, przy obliczaniu wyniku odsetkowego netto należy uwzględnić marżę handlową i elementy składowe spreadu. W celu obliczenia wartości ekonomicznej kapitału własnego instytucje powinny jednak postępować zgodnie ze swoim wewnętrznym podejściem w zakresie zarządzania i pomiaru w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej w ramach portfela bankowego.
- (7) Aby zwiększyć wrażliwość na ryzyko i uwzględnić specyficzne dla instytucji warunki dotyczące behawioralnych przepływów środków pieniężnych – w przypadku depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, kredytów obciążonych ryzykiem przedterminowej spłaty oraz depozytów terminowych obciążonych ryzykiem wcześniejszego wycofania – założenia leżące u podstaw przypisywania przepływów środków pieniężnych powinny opierać się przede wszystkim na szacunkach dokonywanych przez instytucję w sposób spójny na przestrzeni czasu. Aby jednak podkreślić standardowy charakter metodyki należy wzmocnić konserwatywność przepływów behawioralnych poprzez mnożenie przez stałe skalary, w zależności od mającego zastosowanie scenariusza. W odniesieniu do depozytów o nieustalonym terminie zapadalności należy ponadto zapewnić konserwatywność, wprowadzając – w zależności od kategorii kontrahenta – standardowe ograniczenia górne dotyczące proporcjonalnego udziału i średniego terminu zapadalności osadu.
- (8) W celu zapewnienia proporcjonalności w zakresie przypisywania przepływów środków pieniężnych, w przypadku gdy istotność niektórych ekspozycji spada poniżej wcześniej określonych progów, instytucje powinny być zwolnione z dokonywania niektórych oszacowań w odniesieniu do depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, kredytów obciążonych ryzykiem przedterminowej spłaty, depozytów terminowych obciążonych ryzykiem wcześniejszego wycofania, ekspozycji nieobsługiwanych, detalicznych linii kredytowych o stałym oprocentowaniu oraz ryzyka bazowego.
- (9) Aby ułatwić wdrożenie standardowej metodyki – zamiast określać stopę procentową w odniesieniu do każdego podlegającego przeszacowaniu przepływu środków pieniężnych – instytucje powinny określić odpowiednią stopę procentową w odniesieniu do każdego przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania lub kombinacji przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania i przedziału czasowego odnoszącego się do okresu referencyjnego.
- (10) Aby określić marże handlowe na potrzeby prognoz dotyczących nowych rodzajów działalności w ramach obliczania wyniku odsetkowego netto oraz dokonać aktualnych oszacowań instytucje powinny wykorzystywać najnowsze obserwacje w podziale na odpowiedni rodzaj produktu, kategorię kontrahenta i lokalizację geograficzną. Obserwacje te powinny zatem zasadniczo opierać się na transakcjach zaobserwowanych w ostatnim roku lub na bieżących cenach rynkowych instrumentu, dla którego dostępne są notowania rynkowe.
- (11) Wyniki standardowej metodyki dotyczące wyniku odsetkowego netto mają najwyższą wartość informacyjną, w przypadku gdy horyzont czasowy wyniku odsetkowego netto ustala się na jeden rok. Obliczenie wrażliwości stóp procentowych wyniku odsetkowego netto w dłuższym horyzoncie czasowym może jednak często dostarczyć dodatkowych użytecznych informacji instytucjom posiadającym znaczące koncentracje terminów zapadalności w horyzoncie czasowym około jednego roku lub dłuższym. W tym kontekście oraz w celu uzupełnienia wskaźnika wartości ekonomicznej kapitału własnego roczny horyzont czasowy powinien być minimalnym okresem do celów obliczania wyniku odsetkowego netto.
- (12) Ryzyko bazowe może mieć istotny wpływ na wynik odsetkowy netto. W tym kontekście i biorąc pod uwagę istniejącą praktykę ustanowioną przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, konieczne jest ustanowienie metodyki szacowania przez instytucje wpływu ryzyka bazowego.
- (13) Przy ustanawianiu uproszczonej standardowej metodyki należy zapewnić zarówno proporcjonalność, jak i konserwatywność. W tym celu w uproszczonej standardowej metodyce należy określić szereg elementów, w tym pewne uproszczenia, zapewniające ramy odpowiednie w stosunku do mniejszych zdolności małych i niezłożonych instytucji w zakresie oceny ryzyka, oraz konserwatywne podejście gwarantujące solidność tej metody. Takie uproszczenia i konserwatywne podejście powinny obejmować narzucone, liniowe przypisywanie przepływów środków pieniężnych z depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, w tym zastosowanie do osadu skalarów zależnych od scenariusza oraz uproszczone obliczanie automatycznej opcyjności na podstawie wypłat. Ponadto, w tym samym celu uproszczenia i zachowania konserwatywnego podejścia, miara wyniku odsetkowego netto powinna opierać się na obliczeniu stóp procentowych na podstawie zarówno średniego okresu referencyjnego dla każdego rodzaju produktu, jak i średniej marży handlowej dla każdego rodzaju produktu, a także stopy procentowej do terminu przeszacowania instrumentów, obliczonej na podstawie szacunków średnich stóp procentowych.

- (14) Podstawę niniejszego rozporządzenia stanowią projekty regulacyjnych standardów technicznych przedłożone Komisji przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.
- (15) Europejski Urząd Nadzoru Bankowego przeprowadził otwarte konsultacje publiczne na temat projektu regulacyjnych standardów technicznych, który stanowi podstawę niniejszego rozporządzenia, dokonał analizy potencjalnych powiązanych kosztów i korzyści oraz zwrócił się o opinię do Bankowej Grupy Interesariuszy powołanej na podstawie art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010⁽⁴⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „podlegający przeszacowaniu nominalny przepływ środków pieniężnych” oznacza którekolwiek z poniższych:
 - a) wysokość kwoty głównej w chwili jej przeszacowania, przy czym uznaje się, że przeszacowanie ma miejsce we wcześniejszym z następujących terminów:
 - (i) dzień, w którym instytucja lub jej kontrahent są uprawnione do jednostronnej zmiany stopy procentowej;
 - (ii) dzień, w którym stopa procentowa instrumentu o oprocentowaniu zmiennym zmienia się automatycznie w odpowiedzi na zmianę wskaźnika referencyjnego stóp procentowych w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 22 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011⁽⁵⁾;
 - b) w przypadku braku przeszacowania, o którym mowa w lit. a), wysokość kwoty głównej w momencie spłaty kwoty głównej lub jej części;
 - c) płatność odsetek od tej części kwoty głównej, która nie została jeszcze spłacona lub przeszacowana;
- 2) „termin przeszacowania” oznacza dzień, w którym następuje podlegający przeszacowaniu nominalny przepływ środków pieniężnych;
- 3) „stopa procentowa wolna od ryzyka” oznacza, dla danej waluty, stopę procentową odpowiadającą terminowi zapadalności na krzywej rentowności, która nie obejmuje spreadów kredytowych specyficznych dla danego instrumentu lub podmiotu ani spreadów w zakresie płynności;
- 4) „instrument o oprocentowaniu stałym” oznacza instrument generujący – do umownego terminu zapadalności – przepływy środków pieniężnych z tytułu płatności odsetek, które są z góry ustalone na podstawie stałej stopy procentowej;
- 5) „instrument o oprocentowaniu zmiennym” oznacza instrument, którego oprocentowanie ustala się ponownie w określonych z góry dniach w odpowiedzi na zmianę wskaźnika referencyjnego stóp procentowych zdefiniowanego w art. 3 ust. 1 pkt 22 rozporządzenia (UE) 2016/1011, albo w indeksie zarządzanym wewnątrznie przez instytucję;

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1).

- 6) „automatyczna opcja stopy procentowej” oznacza wyraźną lub dorozumianą opcję, o której mowa w art. 325e ust. 2 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ⁽⁶⁾, w tym opcję, w ramach której instytucja prawdopodobnie dokona wypłaty na rzecz swojego kontrahenta niezależnie od zobowiązania umownego, która to opcja spełnia wszystkie poniższe warunki:
 - a) wypłata opcji jest wrażliwa na stopy procentowe;
 - b) realizacja opcji wynika wyłącznie z motywacji pieniężnych posiadacza opcji;
- 7) „behawioralna opcja stopy procentowej” oznacza opcję, o której mowa w art. 325e ust. 2 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 575/2013, w tym opcję, w ramach której instytucja prawdopodobnie dokona wypłaty na rzecz swojego kontrahenta niezależnie od zobowiązania umownego, i która to opcja spełnia wszystkie poniższe warunki:
 - a) wypłaty opcji są wrażliwe na stopy procentowe;
 - b) realizacja opcji nie wynika wyłącznie z motywacji pieniężnej kontrahenta, lecz zależy od jego zachowania;
- 8) „depozyt o niustalonym terminie zapadalności” oznacza zobowiązanie bez terminu zapadalności, w ramach którego deponent może wycofać depozyt w dowolnym momencie;
- 9) „depozyt detaliczny” oznacza depozyt detaliczny zgodnie z definicją zawartą w art. 411 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
- 10) „depozyt detaliczny transakcyjny” oznacza jeden z poniższych depozytów:
 - a) depozyt detaliczny o niustalonym terminie zapadalności na rachunku transakcyjnym, który jest rachunkiem regularnie uznawanym i obciążanym z tytułu wynagrodzeń, dochodów lub kosztów („transakcji”);
 - b) depozyt detaliczny o niustalonym terminie zapadalności, który nie jest oprocentowany, nawet w warunkach wysokich stóp procentowych;
- 11) „depozyt detaliczny nietransakcyjny” oznacza depozyt detaliczny o niustalonym terminie zapadalności, który nie jest utrzymywany na rachunku transakcyjnym lub który jest oprocentowany;
- 12) „depozyt hurtowy” oznacza depozyt, który nie jest depozytem detalicznym;
- 13) „stabilny depozyt o niustalonym terminie zapadalności” oznacza część depozytu o niustalonym terminie zapadalności, która prawdopodobnie pozostanie niewycofana przy stopach procentowych obowiązujących w chwili zastosowania standardowej metodyki do przypisywania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych;
- 14) „wskaźnik przejścia” oznacza odsetek zmiany rynkowej stopy procentowej, którą instytucja przypisuje do depozytu w celu utrzymania tego samego poziomu stabilnych depozytów w warunkach stóp procentowych obowiązujących w chwili zastosowania standardowej metodyki do przypisywania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych;
- 15) „osad” (ang. *core component*) oznacza część stabilnego depozytu o niustalonym terminie zapadalności, która prawdopodobnie nie zostanie przeszacowana, nawet w przypadku znaczących zmian stóp procentowych;
- 16) „depozyt niezaliczony do osadu” (ang. *non-core component*) oznacza część depozytu o niustalonym terminie zapadalności inną niż jego osad;
- 17) „lokalizacja geograficzna” oznacza kraj założenia lub siedziby dłużników lub deponentów będących osobami prawnymi, lub kraj zamieszkania dłużników lub deponentów będących osobami fizycznymi;
- 18) „okres referencyjny” oznacza okres, względem którego następuje przeszacowanie instrumentu.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

Artykuł 2

Pozycje portfela bankowego uwzględnione w wycenie

1. Do celów standardowej metodyki i uproszczonej standardowej metodyki, o których mowa w art. 84 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE, dla każdej waluty, w której instytucja ma pozycję istotną w rozumieniu art. 3, instytucje uwzględniają w wycenie wszystkie pozycje portfela bankowego. Te pozycje portfela bankowego obejmują:

- a) pozycje portfela bankowego w aktywach finansowych;
 - b) pozycje portfela bankowego w zobowiązaniach;
 - c) pozycje portfela bankowego w pozycjach pozabilansowych.
2. Pozycje portfela bankowego, o których mowa w ust. 1, zawierają wszystkie następujące elementy:
- a) instrumenty pochodne na stopę procentową;
 - b) instrumenty pochodne inne niż na stopę procentową, w przypadku których przepływy środków pieniężnych określa się w całości lub w części w drodze odniesienia do stopy procentowej;
 - c) zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych oraz aktywa programu emerytalnego, z wyjątkiem sytuacji, gdy związane z nimi ryzyko stopy procentowej jest uwzględnione przez inną miarę ryzyka;
 - d) aktywa wrażliwe na zmiany stóp procentowych, inne niż aktywa, o których mowa w lit. a), b) i c), i które nie są odliczane od kapitału podstawowego Tier I;
 - e) zobowiązania wrażliwe na zmiany stóp procentowych, inne niż zobowiązania, o których mowa w lit. a), b) i c), które nie są ani instrumentami kapitału podstawowego Tier I, o których mowa w art. 28 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, ani innymi instrumentami wieczystymi bez jakiegokolwiek daty wcześniejszego wykupu;
 - f) pozycje pozabilansowe wrażliwe na zmiany stóp procentowych, inne niż pozycje, o których mowa w lit. a), b) i c);
 - g) pozycje portfela handlowego w przypadku prowadzonej na małą skalę działalności zaliczanej do portfela handlowego, o której mowa w art. 94 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, z wyjątkiem sytuacji, gdy związane z nimi ryzyko stopy procentowej jest uwzględnione przez inną miarę ryzyka.

Do celów lit. e) zobowiązania wrażliwe na zmiany stóp procentowych obejmują depozyty nieoprocentowane.

Artykuł 3

Istotność pozycji portfela bankowego

Instytucje uznają pozycję portfela bankowego za istotną w którymkolwiek z następujących przypadków:

- a) wartość księgowa aktywów lub zobowiązań denominowanych w danej walucie wynosi co najmniej 5 % łącznych aktywów finansowych lub zobowiązań zaliczanych do portfela bankowego;
- b) wartość księgowa aktywów lub zobowiązań denominowanych w danej walucie wynosi mniej niż 5 % łącznych aktywów finansowych lub zobowiązań zaliczanych do portfela bankowego, jeżeli suma aktywów finansowych lub zobowiązań uwzględnionych w obliczeniu jest niższa niż 90 % łącznych aktywów finansowych zaliczanych do portfela bankowego, z wyłączeniem rzeczowych aktywów trwałych, lub zobowiązań.

Artykuł 4

Klasyfikacja scenariuszy

Do celów identyfikacji, oceny i ograniczania ryzyka wynikającego z potencjalnych zmian stóp procentowych, które wpływają zarówno na wartość ekonomiczną kapitału własnego, jak i na wynik odsetkowy netto działalności w ramach portfela bankowego instytucji – oraz do celów zarządzania tym ryzykiem – instytucje klasyfikują scenariusze na podstawie zmiany stopy procentowej, w tym scenariusze wstrząsu stosowane do celów nadzorczych, o których mowa w art. 1 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2024/856 ⁽⁷⁾ do jednego z następujących rodzajów:

- a) wstrząsy równoległe, które oznaczają którykolwiek z poniższych:
 - (i) równoległy wzrost stóp procentowych we wszystkich terminach zapadalności;
 - (ii) równoległy spadek stóp procentowych we wszystkich terminach zapadalności;
- b) wstrząsy związane z rotacją struktury terminowej, polegające na którymkolwiek z poniższych:
 - (i) spadek stopy procentowej dla długich terminów zapadalności i wzrost stopy procentowej dla krótkich terminów zapadalności, co prowadzi do spłaszczenia krzywej stóp procentowych;
 - (ii) wzrost stopy procentowej dla długich terminów zapadalności i spadek stopy procentowej dla krótkich terminów zapadalności, co prowadzi do zwiększenia stromizny krzywej stóp procentowych;
- c) wstrząsy nierównomierne, które oznaczają którekolwiek z poniższych:
 - (i) wstrząs związany ze wzrostem stóp procentowych, który jest większy w przypadku krótkich terminów zapadalności;
 - (ii) wstrząs związany ze spadkiem stóp procentowych, który jest większy w przypadku krótkich terminów zapadalności.

ROZDZIAŁ II

STANDARDOWA METODYKA OCENY RYZYKA DLA WARTOŚCI EKONOMICZNEJ KAPITAŁU WŁASNEGO WYNIKAJĄCEGO Z DZIAŁALNOŚCI W RAMACH PORTFELA BANKOWEGO INSTYTUCJI

Artykuł 5

Ogólne wymogi dotyczące przypisywania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych

1. Stosując standardową metodykę oceny ryzyka wynikającego z potencjalnych zmian stóp procentowych, które to zmiany mają wpływ na wartość ekonomiczną kapitału własnego pozycji portfela bankowego, instytucje przypisują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych z tytułu pozycji portfela bankowego do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, w następujący sposób:

- a) w przypadku instrumentów o oprocentowaniu stałym – zgodnie z art. 6;
- b) w przypadku instrumentów o oprocentowaniu zmiennym – zgodnie z art. 7;
- c) w przypadku depozytów o nieustalonym terminie zapadalności – zgodnie z art. 8;
- d) w przypadku kredytów o stałym oprocentowaniu obciążonych ryzykiem przedterminowej spłaty – zgodnie z art. 9;
- e) w przypadku depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu obciążonych ryzykiem wcześniejszego wycofania – zgodnie z art. 10;
- f) w przypadku instrumentów pochodnych pozbawionych opcyjności – zgodnie z art. 11;

⁽⁷⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2024/856 z dnia 1 grudnia 2023 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających scenariusze wstrząsu stosowane do celów nadzorczych, wspólne założenia na potrzeby modelowania i założenia parametryczne oraz definicję „dużego obniżenia” (Dz.U. L, 2024/856, 24.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/856/oj).

g) w przypadku instrumentów innych niż te, o których mowa w lit. a)–f) – zgodnie z art. 12.

2. Instytucje traktują marże handlowe i inne elementy składowe spreadu w ramach płatności odsetek – w kwestii ich wyłączenia z podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych lub ich uwzględniania w tych przepływach – zgodnie z metodą stosowaną przez te instytucje do wewnętrznego zarządzania ryzykiem stopy procentowej w ramach portfela bankowego i pomiaru tego ryzyka.

Instytucje, które wyłączają marże handlowe i inne elementy składowe spreadu z podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych, wykonują wszystkie poniższe działania:

- a) stosują przejrzystą metodykę określania stopy procentowej wolnej od ryzyka w chwili powstania każdego instrumentu i konsekwentnie stosują tę metodykę we wszystkich jednostkach organizacyjnych;
- b) zapewniają, by wyłączenie marż handlowych i innych elementów składowych spreadu z podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych było spójne ze sposobem, w jaki instytucja zarządza ryzykiem stopy procentowej w ramach portfela bankowego oraz zabezpiecza się przed tym ryzykiem;
- c) powiadamiają właściwy organ o wyłączeniu marż handlowych i innych elementów składowych spreadu.

3. Przypisując podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych z tytułu pozycji portfela bankowego, o których mowa w ust. 1, instytucje:

- a) nie uwzględniają wpływu wbudowanej opcyjności automatycznej opcji stopy procentowej na podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych;
- b) uwzględniają wpływ wbudowanej opcyjności behawioralnej opcji stopy procentowej na podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych.

Artykuł 6

Instrumenty o oprocentowaniu stałym

1. Instytucje przypisują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych wynikające z płatności odsetek z tytułu pozycji portfela bankowego będących instrumentami o oprocentowaniu stałym do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, zgodnie z terminem przeszacowania, uwzględniając w ten sposób wszelkie wyłączenia, o których mowa w art. 5 ust. 2 akapit drugi.

2. Instytucje przypisują przepływy środków pieniężnych z tytułu pośrednich i ostatecznych spłat kwoty głównej pozycji portfela bankowego w instrumentach o oprocentowaniu stałym do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, zgodnie z terminem przeszacowania.

Artykuł 7

Instrumenty o oprocentowaniu zmiennym

Instytucje przypisują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych wynikające z pozycji portfela bankowego w instrumentach o oprocentowaniu zmiennym do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, zgodnie z terminem przeszacowania, w następujący sposób:

- a) przepływy środków pieniężnych wynikające z płatności odsetek innych niż płatności z tytułu elementu składowego spreadu do następnego terminu przeszacowania, zgodnie z umową;
- b) pozostałą kwotę główną, zgodnie z umową;
- c) elementy składowe spreadu do ostatecznego umownego terminu zapadalności, niezależnie od przeszacowania niezamortyzowanej kwoty głównej, z wyjątkiem sytuacji, gdy te składniki spreadu są wyłączone zgodnie z art. 5 ust. 2 akapit drugi.

Artykuł 8

Depozyty o nieustalonym terminie zapadalności

1. Instytucje klasyfikują depozyty o nieustalonym terminie zapadalności, w zależności od rodzaju kontrahenta, do następujących kategorii:

- a) depozyty detaliczne o nieustalonym terminie zapadalności, które następnie klasyfikuje się w następujący sposób:
 - (i) depozyty detaliczne transakcyjne;
 - (ii) depozyty detaliczne nietransakcyjne;
- b) depozyty hurtowe o nieustalonym terminie zapadalności, które następnie klasyfikuje się w następujący sposób:
 - (i) depozyty hurtowe klientów finansowych;
 - (ii) depozyty hurtowe klientów niefinansowych.

2. Instytucje rozróżniają:

- a) część stabilną i część niestabilną depozytów, o których mowa w ust. 1 lit. a) pkt (i), lit. a) pkt (ii) oraz lit. b) pkt (ii), na podstawie zaobserwowanych w okresie co najmniej poprzednich 10 lat zmian wolumenu depozytów w wyniku wzrostów i spadków stopy procentowej wolnej od ryzyka;
- b) osad i niezaliczone do osadu depozyty ze stabilnej części depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w ust. 1.

W celu określenia kwoty niezaliczonych do osadu depozytów ze stabilnej części depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w lit. b), instytucje mnożą kwotę wszystkich stabilnych depozytów o nieustalonym terminie zapadalności przez wskaźnik przejścia.

3. Oceniając wskaźnik przejścia, o którym mowa w ust. 2 akapit drugi, instytucje uwzględniają następujące elementy, uwzględniając również pozycje portfela bankowego o podobnych cechach:

- a) aktualny poziom stóp procentowych;
- b) spread między stopą procentową instytucji a stopą rynkową;
- c) konkurencję ze strony innych przedsiębiorstw;
- d) lokalizację geograficzną instytucji;
- e) cechy demograficzne i inne istotne cechy bazy klientów instytucji;
- f) mało prawdopodobne przeszacowanie osadu ze stabilnej części depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, nawet przy znacznych zmianach w środowisku stóp procentowych.

4. W scenariuszach wstrząsu przewidujących wzrost krótkoterminowych stóp procentowych, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt (i), lit. b) pkt (i) oraz lit. c) pkt (i), instytucje mnożą przez 0,8 wartość osadu ze stabilnej części depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, obliczoną zgodnie z ust. 2 i 3, i odpowiednio zwiększają wartość depozytów niezaliczonych do osadu.

5. W scenariuszach wstrząsu przewidujących spadek krótkoterminowych stóp procentowych, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt (ii), lit. b) pkt (ii) oraz lit. c) pkt (ii), instytucje mnożą przez 1,2 wartość osadu ze stabilnej części depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, obliczoną zgodnie z ust. 2 i 3, i odpowiednio zmniejszają wartość depozytów niezaliczonych do osadu.

6. Stosując ust. 2–5, instytucje wprowadzają następujące ograniczenia górne dotyczące proporcji osadu ze stabilnej części depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, obliczonego zgodnie z ust. 2 i 3:

- a) 90 % dla depozytów detalicznych transakcyjnych, o których mowa w ust. 1 lit. a) pkt (i);
- b) 70 % dla depozytów detalicznych nietransakcyjnych, o których mowa w ust. 1 lit. a) pkt (ii);
- c) 50 % dla depozytów hurtowych klientów niefinansowych, o których mowa w ust. 1 lit. b) pkt (ii).

7. Instytucje traktują wszystkie depozyty hurtowe klientów finansowych, o których mowa w ust. 1 lit. b) pkt (i), jako depozyty o nieustalonym terminie zapadalności niezaliczone do osadu.
8. Instytucje przypisują niezaliczone do osadu depozyty o nieustalonym terminie zapadalności do przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania, o którym mowa w pkt 1 lit. a) załącznika.
9. Instytucje przypisują osad depozytów o nieustalonym terminie zapadalności spójnie na przestrzeni czasu do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, na podstawie zaobserwowanych danych wewnętrznych oraz z zastrzeżeniem następujących ograniczeń terminów zapadalności obliczonych na podstawie średniej ważonej:
- a) 5 lat – w przypadku depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w ust. 1 lit. a) pkt (i);
 - b) 4,5 roku – w przypadku depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w ust. 1 lit. a) pkt (ii);
 - c) 4 lata – w przypadku depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w ust. 1 lit. b) pkt (ii).
10. Instytucje identyfikują depozyty o nieustalonym terminie zapadalności jako depozyty o nieustalonym terminie zapadalności niezaliczone do osadu, w przypadku gdy łączna wartość depozytów o nieustalonym terminie zapadalności jest mniejsza niż 2 % pozycji portfela bankowego, które – zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości – są ujmowane jako zobowiązanie.

Artykuł 9

Kredyty o stałym oprocentowaniu obciążone ryzykiem przedterminowej spłaty

1. Instytucje uznają kredyty o stałym oprocentowaniu udzielane klientom detalicznym za obciążone ryzykiem przedterminowej spłaty, jeżeli kredytobiorca jest w stanie spłacić część lub całość kwoty głównej pozostającej do spłaty przed uzgodnionym umownie terminem spłaty lub przed umownym terminem zapadalności kwoty głównej:
- a) bez ponoszenia kosztów ekonomicznych związanych z taką spłatą; lub
 - b) ponosząc koszty ekonomiczne jedynie powyżej progu przedterminowej spłaty.
2. W przypadku pozycji portfela bankowego, o których mowa w ust. 1 i 7, instytucje oszacowują podstawowy roczny współczynnik przewidywanych przedpłat dla każdej waluty w sposób spójny na przestrzeni czasu i odpowiedni dla średniego współczynnika przedpłat. Instytucje oszacowują ten średni współczynnik przedpłat oddzielnie dla każdego portfela jednorodnych pozycji portfela bankowego i zgodnie z dominującą strukturą terminową stóp procentowych, opierając się o wszystkie dostępne obserwacje poczynione na poziomie wewnętrznym.

Do celów akapitu pierwszego instytucje mogą ustalić współczynnik przedpłat na poziomie 0, jeżeli suma kredytów o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 1, i aktywów o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 7, wynosi mniej niż 5 % pozycji portfela bankowego ujmowanych jako aktywa zgodnie z obowiązującymi standardami rachunkowości.

3. Instytucje korygują współczynnik przewidywanych przedpłat oszacowany zgodnie z ust. 2 w następujący sposób:
- a) w scenariuszach przewidujących wzrost stóp procentowych, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt (i), lit. b) pkt (ii) oraz lit. c) pkt (i), instytucje mnożą współczynnik przewidywanych przedpłat przez 0,8;
 - b) w scenariuszach przewidujących spadek stóp procentowych, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt (ii), lit. b) pkt (i) oraz lit. c) pkt (ii), instytucje mnożą współczynnik przewidywanych przedpłat przez 1,2.

4. W odniesieniu do każdego z przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, instytucje oszacowują oczekiwaną kwotę przedterminowo spłacanych kredytów w danym przedziale czasowym odnoszącym się do terminu przeszacowania jako iloczyn:

- a) pozostającej do spłaty kwoty kredytów o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do określonego jednorodnego typu produktu, denominowanego w określonej walucie;
- b) współczynnika przewidywanych przedpłat, określonego zgodnie z ust. 2, pomnożonego przez długość mającego zastosowanie przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania, o którym mowa w pkt 2 załącznika, i skorygowanego zgodnie z ust. 3.

Do celów lit. a) instytucje nie uznają jako kwot pozostających do spłaty kwot zapadających lub przedterminowo spłaconych w terminie wcześniejszym niż dolna granica przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania.

5. Instytucje przypisują przedterminowo spłacane kwoty kredytów o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 1, w tym kary finansowe z tytułu przedterminowo spłacanej kwoty płacone przez klientów detalicznych w mającym zastosowanie scenariuszu, do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika. Instytucje przypisują do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, każdą część podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych z tytułu kredytów o stałym oprocentowaniu, w przypadku których nie spodziewają się przedterminowej spłaty, na podstawie umownego harmonogramu spłat w okresie umownego terminu zapadalności tych kredytów.

6. Instytucje traktują kredyty o stałym oprocentowaniu udzielane klientom hurtowym, w przypadku których kredytobiorca jest w stanie spłacić część lub całość kwoty głównej pozostającej do spłaty przed uzgodnionym umownie terminem spłaty lub przed umownym terminem zapadalności kwoty głównej, zgodnie z art. 6 i 13.

7. Jeżeli instytucja jest narażona w związku z aktywami w postaci papierów wartościowych z bazowymi instrumentami finansowymi w formie kredytów o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 1 („aktywa o stałym oprocentowaniu”), a emitent tych aktywów o stałym oprocentowaniu nie ma obowiązku zastąpienia kredytów o stałym oprocentowaniu w przypadku ich przedterminowej spłaty, instytucja ta stosuje metodę opartą na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko i ocenia pozycje portfela bankowego w tych aktywach zgodnie z ust. 1, niezależnie od tego, czy kontrahentem tej instytucji jest klient hurtowy czy detaliczny.

Artykuł 10

Depozyty terminowe o stałym oprocentowaniu obciążone ryzykiem wcześniejszego wycofania

1. Instytucje uznają depozyty terminowe o stałym oprocentowaniu za depozyty terminowe o stałym oprocentowaniu obciążone ryzykiem wcześniejszego wycofania, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) te depozyty terminowe o stałym oprocentowaniu stanowią depozyty detaliczne;
- b) deponent posiada opcję wycofania dowolnej pozostającej do spłaty kwoty depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu przed umownym terminem zapadalności depozytu.

2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 instytucje mogą traktować depozyty terminowe o stałym oprocentowaniu zgodnie z art. 6, jeżeli wcześniejsze wycofanie tych depozytów skutkowałoby karą dla deponenta rekompensującą zarówno utratę odsetek za okres między datą wycofania depozytu a jego umownym terminem zapadalności, jak i kosztów ekonomicznych takiego wycofania.

3. Instytucje traktują depozyty terminowe o stałym oprocentowaniu, które są depozytami hurtowymi, zgodnie z art. 6.

W przypadku gdy deponent hurtowy posiada opcję wycofania dowolnej pozostającej kwoty depozytu przed umownym terminem zapadalności, a warunki określone w ust. 2 nie są spełnione, instytucje traktują tę opcję jako wbudowaną opcję automatyczną zgodnie z art. 13.

4. Instytucje oszacowują bazowy skumulowany współczynnik wycofania depozytów terminowych dla depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 1, w sposób spójny na przestrzeni czasu i odpowiedni dla średniego współczynnika wcześniejszego wycofania depozytów. Instytucje oszacowują ten bazowy skumulowany współczynnik wycofania depozytów terminowych oddzielnie dla każdego portfela produktów jednorodnych denominowanych w określonej walucie i zgodnie z dominującą strukturą terminową stóp procentowych, opierając się na wszystkich dostępnych obserwacjach poczynionych na poziomie wewnętrznym.

Do celów akapitu pierwszego instytucje mogą ustalić bazowy skumulowany współczynnik wycofania depozytów terminowych na poziomie 0, jeżeli suma depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 1, wynosi mniej niż 5 % pozycji portfela bankowego ujmowanych jako zobowiązania zgodnie z obowiązującymi standardami rachunkowości.

5. W mających zastosowanie scenariuszach instytucje korygują bazowy skumulowany współczynnik wycofania depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu oszacowany zgodnie z ust. 4 w następujący sposób:

- a) w scenariuszach przewidujących spadek krótkoterminowych stóp procentowych, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt (ii), lit. b) pkt (ii) oraz lit. c) pkt (ii), instytucje mnożą współczynnik wycofania depozytów przez 0,8;
- b) w scenariuszach przewidujących wzrost krótkoterminowych stóp procentowych, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt (i), lit. b) pkt (i) oraz lit. c) pkt (i), instytucje mnożą współczynnik wycofania depozytów przez 1,2.

6. W odniesieniu do każdego przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania, o którym mowa w pkt 1 załącznika, instytucje ustalają oczekiwaną kwotę depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu będących przedmiotem wcześniejszego wycofania, mnożąc kwotę depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 1, dla określonego jednorodnego typu produktu denominowanego w określonej walucie przez mający zastosowanie bazowy skumulowany współczynnik wycofania depozytów terminowych dla depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu, skorygowany zgodnie z ust. 5.

7. W odniesieniu do wszystkich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania i grup jednorodnych typów produktów instytucje ustalają łączną kwotę depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu będących przedmiotem wcześniejszego wycofania w drodze zagregowania wcześniej wycofanych kwot, o których mowa w ust. 6. Instytucje przypisują zagregowane kwoty będące przedmiotem wcześniejszego wycofania do przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania, o którym mowa w pkt 1 lit. a) załącznika. Instytucje przypisują do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, części podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych z tytułu depozytów terminowych o stałym oprocentowaniu, o których mowa w ust. 1, w przypadku których nie spodziewają się wcześniejszego wycofania, na podstawie mającego do nich zastosowanie umownego terminu zapadalności.

Artykuł 11

Instrumenty pochodne pozbawione opcyjności

1. Instytucje dzielą instrumenty pochodne pozbawione opcyjności na tzw. „nogę płaconą” i „nogę otrzymywaną”.
2. Instytucje traktują nogę otrzymywaną instrumentu pochodnego pozbawionego opcyjności jako przychodzący przepływ środków pieniężnych, a nogę płaconą jako wychodzący przepływ środków pieniężnych.

Instytucje przypisują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika.

3. Instytucje traktują swapy walutowe stóp procentowych (ang. *cross-currency interest rate swaps*) obejmujące wymiany kwoty głównej lub odsetek w różnych walutach oddzielnie dla każdej nogi w każdej walucie.
4. Instytucje traktują przychody i koszty odsetkowe instrumentów pochodnych wykorzystywanych do celów zabezpieczenia oddzielnie od przychodów i kosztów wynikających z pozycji zabezpieczanej.

Artykuł 12

Ekspozycje nieobsługiwane i zobowiązania do udzielenia kredytu o stałym oprocentowaniu kontrahentom detalicznym

1. Instytucje, w przypadku których wskaźnik ekspozycji nieobsługiwanych wynosi co najmniej 2 %, przypisują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych z tytułu ich ekspozycji nieobsługiwanych do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika. Instytucje przypisują te oczekiwane przepływy środków pieniężnych pomniejszone o rezerwy, biorąc pod uwagę ich rozkład czasowy i w sposób spójny na przestrzeni czasu.

Do celów akapitu pierwszego instytucje obliczają wskaźnik ekspozycji nieobsługiwanych, dzieląc kwotę nieobsługiwanych dłużnych papierów wartościowych, kredytów i zaliczek, o których mowa w art. 47a ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, przez łączną kwotę brutto dłużnych papierów wartościowych, kredytów i zaliczek.

2. Jeżeli suma kwot referencyjnych zobowiązań do udzielenia kredytu o stałym oprocentowaniu kontrahentom detalicznym przekracza 2 % pozycji portfela bankowego rozliczanych jako składnik aktywów zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, instytucje oszacowują wykorzystaną kwotę zarówno w scenariuszu bazowym, jak i w mających zastosowanie scenariuszach, o których mowa w art. 4, na podstawie:

- a) historycznych obserwacji wewnętrznych dotyczących wykorzystania zobowiązań do udzielenia kredytu o stałym oprocentowaniu według rodzaju kontrahenta na podobnych warunkach;
- b) wartości umowy dla kontrahenta w scenariuszu bazowym;
- c) wartości umowy dla kontrahenta w scenariuszu wstrząsu.

Instytucje przypisują szacunkowe wykorzystane kwoty do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, zgodnie z szacunkowym czasem wykorzystania.

Artykuł 13

Narzut na wartość ekonomiczną kapitału własnego z tytułu automatycznych opcji stopy procentowej

1. Instytucje obliczają narzut na wartość ekonomiczną kapitału własnego z tytułu automatycznych opcji stopy procentowej należących do ich pozycji portfela bankowego, o których mowa w art. 5 ust. 3 lit. a).

2. W przypadku nabytej automatycznej opcji stopy procentowej instytucje obliczają zmianę wartości tej opcji między jej wartością w mającym zastosowanie scenariuszu, uwzględniając stosunkowy wzrost implikowanej zmienności stopy procentowej na poziomie 25 %, a jej wartością w scenariuszu bazowym.

3. W przypadku sprzedanej automatycznej opcji stopy procentowej instytucje obliczają zmianę wartości tej opcji między jej wartością w mającym zastosowanie scenariuszu, a jej wartością w scenariuszu bazowym.

Do celów akapitu pierwszego zmiana wartości stanowi różnicę między wartościami określonymi w lit. a) i b) poniżej:

- a) szacunkową wartością opcji dla posiadacza opcji, z uwzględnieniem:
 - (i) wolnej od ryzyka krzywej rentowności w odpowiedniej walucie zgodnie z mającym zastosowanie scenariuszem;
 - (ii) stosunkowego wzrostu implikowanej zmienności stopy procentowej na poziomie 25 %;
- b) wartością opcji stopy procentowej dla posiadacza opcji, obliczoną przy użyciu krzywej rentowności bez zastosowania wstrząsów i implikowanej zmienności stóp procentowych w odpowiedniej walucie na dzień wyceny.

4. Instytucje obliczają narzut na wartość ekonomiczną kapitału własnego z tytułu ryzyka automatycznej opcji stopy procentowej jako różnicę między wartościami wszystkich nabytych opcji obliczonymi zgodnie z ust. 2 a wartościami wszystkich sprzedanych opcji obliczonymi zgodnie z ust. 3, po zastosowaniu scenariusza w danej walucie.

5. Do celów obliczeń, o których mowa w ust. 2 i 3, instytucje stosują odpowiednie wewnętrzne metody wyceny.

ROZDZIAŁ III

STANDARDOWA METODYKA OCENY RYZYKA DLA WYNIKU ODSETKOWEGO NETTO DZIAŁALNOŚCI W RAMACH PORTFELA BANKOWEGO INSTYTUCJI*Artykuł 14***Wymogi dotyczące przypisywania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych**

1. Stosując standardową metodykę oceny ryzyka wynikającego z potencjalnych zmian stóp procentowych, które mają wpływ na wynik odsetkowy netto ich działalności w ramach portfela bankowego, instytucje przypisują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych z tytułu pozycji portfela bankowego do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika.
2. Art. 5–12 mają zastosowanie do przypisania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem odstępstw określonych w ust. 3–6 niniejszego artykułu.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 5 ust. 2 akapit pierwszy instytucje uwzględniają marże handlowe i inne elementy składowe spreadu w ramach płatności odsetek w podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływach środków pieniężnych.
4. Poza przypisaniem podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych, o których mowa w art. 6, art. 9 ust. 5, art. 10 ust. 7 i art. 12, do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, instytucje przypisują te podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych do przedziałów czasowych odnoszących się do okresu referencyjnego, o których mowa w pkt 3 załącznika. W przypadku podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych, które są płatnościami odsetek, przyjmuje się okres referencyjny instrumentu, z którego wynikają.
5. Poza przypisaniem podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych, o których mowa w art. 7 i 8, do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika, instytucje przypisują te podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych do przedziału czasowego odnoszącego się do okresu referencyjnego, o którym mowa w pkt 3 lit. a) załącznika.
6. Instytucje traktują nogi stałe instrumentów pochodnych, o których mowa w art. 11, zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu.

Instytucje traktują nogi zmienne instrumentów pochodnych, o których mowa w art. 11, zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu.

*Artykuł 15***Narzut na wynik odsetkowy netto z tytułu automatycznych opcji stopy procentowej do horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto**

1. Instytucje obliczają narzut na wynik odsetkowy netto z tytułu automatycznych opcji stopy procentowej swoich pozycji portfela bankowego, o których mowa w art. 5 ust. 3 lit. a), do horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto.
2. Do celów ust. 1 stosuje się odpowiednio art. 13, z zastrzeżeniem odstępstw określonych w ust. 3–6 niniejszego artykułu.
3. Instytucje wyłączają z obliczania narzutów na wynik odsetkowy netto, o których mowa w ust. 1, automatyczne opcje stopy procentowej, które mogą zostać zrealizowane wyłącznie po upływie horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto.
4. Przy obliczaniu narzutów na wynik odsetkowy netto, o których mowa w ust. 1, instytucje nie uwzględniają stosunkowego wzrostu zmienności implikowanej.
5. Instytucje obliczają wartość, o której mowa w art. 13 ust. 2 i 3, na podstawie wypłat oczekiwanych w scenariuszu bazowym i mających zastosowanie scenariuszach.
6. Instytucje zakładają, że instrumenty, których opcyjność lub nieliniowość jest aktywowana automatycznie, są porównywane z porównywalnymi cechami do końca horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto.

Artykuł 16

Zmiany wartości rynkowej w odniesieniu do automatycznych opcji stopy procentowej utrzymywanych w wartości godziwej i zapadających poza horyzontem czasowym wyniku odsetkowego netto

Instytucje obliczają, zgodnie z art. 13, zmiany wartości rynkowej w odniesieniu do automatycznych opcji stopy procentowej utrzymywanych w wartości godziwej i zapadających poza horyzontem czasowym wyniku odsetkowego netto.

ROZDZIAŁ IV

OBLICZANIE STANDARDOWEJ MIARY RYZYKA WARTOŚCI EKONOMICZNEJ KAPITAŁU WŁASNEGO

Artykuł 17

Obliczanie wartości ekonomicznej kapitału własnego i zmian wartości ekonomicznej kapitału własnego

1. Instytucje obliczają wartość ekonomiczną kapitału własnego dla scenariusza bazowego i mających zastosowanie scenariuszy wstrząsu w odniesieniu do każdej waluty zgodnie z ust. 2, 3 i 4. Instytucje obliczają zmiany wartości ekonomicznej kapitału własnego zgodnie z ust. 5 i 6.
2. Instytucje przypisują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych, o których mowa w art. 6, 7 i 8, art. 9 ust. 5, art. 10 ust. 7, art. 11 ust. 2 i art. 12, do przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w tych artykułach, w następujący sposób:
 - a) kompensuje się wszystkie dodatnie i ujemne podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych w przedziale czasowym odnoszącym się do terminu przeszacowania, tworząc pozycję długą lub krótką netto w odniesieniu do każdego przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania;
 - b) przychodzące przepływy środków pieniężnych mają znak dodatni, a wychodzące przepływy środków pieniężnych mają znak ujemny.
3. Instytucje dyskontują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych netto w celu otrzymania wartości bieżącej, stosując czynnik dyskontujący. Instytucje obliczają ten czynnik dyskontujący $DF_{i,c}(t_k)$ na podstawie zerowej natychmiastowej stopy procentowej $R_{i,c}(t_k)$ w środku przedziału czasowego dla danego scenariusza i oraz waluty c pomnożonej przez środek przedziału czasowego t_k w następujący sposób:

$$DF_{i,c}(t_k) = \exp\left(-R_{i,c}(t_k) * t_k\right)$$

4. Instytucje sumują zdyskontowane przepływy środków pieniężnych netto podlegające przeszacowaniu we wszystkich przedziałach czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania w celu określenia wartości ekonomicznej kapitału własnego dla scenariusza bazowego i mających zastosowanie scenariuszy w odniesieniu do każdej waluty.
5. Instytucje obliczają zmianę wartości ekonomicznej kapitału własnego przez odjęcie wartości ekonomicznej kapitału własnego w scenariuszu bazowym od wartości ekonomicznej kapitału własnego w mającym zastosowanie scenariuszu oraz przez dodanie zmiany wartości automatycznej opcji stopy procentowej obliczonej zgodnie z art. 13.
6. Obliczając zagregowaną zmianę dla każdego scenariusza, instytucje sumują wszystkie dodatnie i ujemne zmiany występujące w przypadku każdej waluty. W obliczeniach tych instytucje przeliczają waluty inne niż waluta sprawozdawcza na walutę sprawozdawczą po kasowym kursie walutowym EBC na dzień odniesienia. Zmiany dodatnie są ważone czynnikiem wynoszącym 50 % lub czynnikiem wynoszącym 80 % w przypadku walut objętych mechanizmem kursowym („ERM II”) z formalnie uzgodnionym zakresem wahań węższym niż zakres standardowy wynoszący +/-15 %.

Instytucje uwzględniają ważne zyski do wyższej z następujących wartości:

- a) wartość bezwzględna ujemnych zmian w EUR lub walutach ERM II;
- b) wynik zastosowania współczynnika 50 % do dodatnich zmian walut ERM II lub EUR.

ROZDZIAŁ V

OBLICZANIE STANDARDOWEJ MIARY RYZYKA WYNIKU ODSETKOWEGO NETTO

Artykuł 18

Horyzont czasowy

Instytucje obliczają wynik odsetkowy netto swojej działalności w ramach portfela bankowego poza minimalnym horyzontem czasowym wynoszącym 1 rok („horyzont czasowy wyniku odsetkowego netto”).

Pozostały czas do końca horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto to horyzont stóp procentowych netto minus środek danych przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 1 załącznika („pozostały czas”).

Artykuł 19

Obliczanie wpływu prognozowanej stopy procentowej wolnej od ryzyka na reinwestycje lub refinansowanie podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych

1. Aby obliczyć wpływ prognozowanej rentowności wolnej od ryzyka w odniesieniu do reinwestycji lub refinansowania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych na wynik odsetkowy netto, o którym mowa w ust. 4, instytucje obliczają, dla każdej waluty i każdego scenariusza, stopy terminowe, które odzwierciedlają wolny od ryzyka składnik stóp procentowych, który ma być stosowany do wolnych od ryzyka kredytów zaczynających się w środkach przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 4 załącznika, z terminami zapadalności odpowiadającymi środkom przedziałów czasowych odnoszących się do okresu referencyjnego, o których mowa w pkt 3 załącznika.

2. Instytucje obliczają stopy terminowe, o których mowa w ust. 1, według następującego wzoru:

$$FWD_{i,c}(t_k, t_k + REF_j) = - \frac{\ln \left[\frac{DF_{i,c}(t_k, REF_j)}{DF_{i,c}(t_k)} \right]}{REF_j}$$

gdzie:

t_k oznacza środek przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania k ;

REF_j oznacza środek przedziału czasowego odnoszącego się do okresu referencyjnego j ;

$FWD_{i,c}(t_k, t_k + REF_j)$ oznacza stopę terminową dla danego scenariusza i oraz danej waluty c dla wolnego od ryzyka kredytu rozpoczynającego się w środku przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania k , a zapadającego w środku przedziału czasowego odnoszącego się do okresu referencyjnego j ;

$DF_{i,c}(t_k)$ oznacza czynnik dyskontujący dla danego scenariusza i , waluty c oraz terminu t_k , o których mowa w art. 17 ust. 3.

3. Instytucje obliczają mającą zastosowanie stopę procentową wolną od ryzyka dla każdej kombinacji środka przedziału czasowego odnoszącego się do terminu przeszacowania i środka przedziału czasowego odnoszącego się do okresu referencyjnego, mnożąc stopy terminowe, o których mowa w ust. 1, przez pozostały horyzont czasowy, o którym mowa w art. 18 akapit drugi.

4. Instytucje obliczają wpływ prognozowanej stopy procentowej wolnej od ryzyka w odniesieniu do reinwestycji lub refinansowania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych na wynik odsetkowy netto jako iloczyn lit. a) i b):

- a) podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych, o których mowa w art. 6, 7 i 8, art. 9 ust. 5, art. 10 ust. 7, art. 11 ust. 2 akapit drugi i art. 12, przypisane zgodnie z art. 14 ust. 4 i 5;
- b) wkład odpowiedniej mającej zastosowanie stopy procentowej wolnej od ryzyka obliczonej zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 20

Obliczanie wpływu prognozowanej marży handlowej w odniesieniu do reinwestycji lub refinansowania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych

1. Instytucje obliczają wpływ prognozowanej marży handlowej w odniesieniu do reinwestycji lub refinansowania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych na wynik odsetkowy netto, mnożąc podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych obliczone zgodnie z ust. 2 przez mającą zastosowanie rentowność marży handlowej, o której mowa w ust. 4.

2. Do celów dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 1, instytucje:

- a) przypisują, przy aktualizacji marż handlowych, podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych z tytułu instrumentów, o których mowa w art. 6–12, do przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 4 załącznika;
- b) oszacowują:
 - (i) mającą zastosowanie stopę marży handlowej, zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu;
 - (ii) pozostały czas, o którym mowa w art. 18 akapit drugi.

Do celów lit. a) stosuje się odpowiednio art. 6–12. Jednakże w przypadku instrumentów o oprocentowaniu zmiennym instytucje przypisują część podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych, która stanowi kwotę główną zgodnie z ostatecznym umownym terminem zapadalności tych instrumentów o oprocentowaniu zmiennym.

3. Do celów ust. 1 instytucje przypisują pozycje portfela bankowego do typów produktów aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, podzielonych według lokalizacji geograficznej i walut denominacji.

Typy produktów aktywów finansowych, o których mowa w akapicie pierwszym, są następujące:

- a) dłużne papiery wartościowe;
- b) kredyty i zaliczki – przedsiębiorstwa niefinansowe;
- c) kredyty i zaliczki – gospodarstwa domowe – kredyty hipoteczne;
- d) kredyty i zaliczki – gospodarstwa domowe – kredyty (inne niż hipoteczne);
- e) kredyty i zaliczki – inni kontrahenci;
- f) inne produkty w portfelu bankowym.

Typy produktów zobowiązań finansowych, o których mowa w akapicie pierwszym, są następujące:

- a) depozyty – przedsiębiorstwa niefinansowe;
- b) depozyty – gospodarstwa domowe;
- c) depozyty – inni kontrahenci;
- d) dłużne papiery wartościowe;
- e) inne zobowiązania w portfelu bankowym.

4. W przypadku instrumentów będących przedmiotem obrotu na głębokich i aktywnych płynnych rynkach, na których wartość tych instrumentów można ustalić na podstawie szeroko rozpowszechnionych i łatwo dostępnych cen rynkowych, instytucje oszacowują mającą zastosowanie stopę marży handlowej, o której mowa w ust. 2 lit. b), na podstawie ceny rynkowej, płatności odsetek z tytułu tych instrumentów oraz odliczenia stopy procentowej wolnej od ryzyka.

W przypadku instrumentów innych niż instrumenty, o których mowa w akapicie pierwszym, instytucje oszacowują mającą zastosowanie stopę marży handlowej, o której mowa w ust. 2 lit. b), na podstawie średniej ważonej marż handlowych otrzymanych lub zapłaconych w transakcjach w ciągu poprzedzających 360 dni, uwzględniając typ produktu, lokalizację geograficzną i waluty denominacji, o których mowa w ust. 2. W przypadku braku takich transakcji instytucje oszacowują mającą zastosowanie stopę marży handlowej na podstawie założeń opartych na marżach otrzymanych lub zapłaconych w porównywalnych portfelach.

5. Mającą zastosowanie stopę marży handlowej w scenariuszu bazowym, oszacowaną zgodnie z ust. 3, wykorzystuje się również w mającym zastosowanie scenariuszu.

6. Aby uwzględnić pozostały czas, o którym mowa w art. 18 akapit drugi, instytucje obliczają odsetek rentowności marży handlowej, mnożąc mającą zastosowanie stopę marży handlowej oszacowaną zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu przez pozostały czas.

Artykuł 21

Obliczanie płatności odsetek lub części płatności odsetek, które mają miejsce do daty ich aktualizacji włącznie

1. Instytucje obliczają wpływ płatności odsetek, które mają miejsce do terminu przeszacowania włącznie, na wynik odsetkowy netto, przypisując do przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 4 załącznika, oprócz przypisania, o którym mowa w art. 19 i 20, płatności odsetek z tytułu instrumentów, o których mowa w art. 6–12, pod warunkiem że te płatności odsetek spełniają następujące warunki:

- a) wysokość płatności odsetek jest znana i stała, bez możliwości zmiany płatności w wyniku zmiany stóp procentowych;
- b) oczekuje się, że płatność odsetek nastąpi w horyzoncie czasowym wyniku odsetkowego netto, o którym mowa w art. 18 akapit pierwszy.

2. W przypadku instrumentów o oprocentowaniu zmiennym, jeżeli płatność odsetek następuje po terminie przeszacowania, instytucje stosują ust. 1 niniejszego artykułu wyłącznie do tej części płatności odsetek, która stanowi marżę handlową.

Artykuł 22

Zmiany wartości rynkowej w odniesieniu do instrumentów utrzymywanych w wartości godziwej i zapadających poza horyzontem czasowym wyniku odsetkowego netto

1. Instytucje obliczają zmiany wartości rynkowej poza horyzontem czasowym wyniku odsetkowego netto w odniesieniu do instrumentów utrzymywanych w wartości godziwej, stosując odpowiednio art. 17 ust. 3, 4 i 5 do przypisania dokonanego zgodnie z ust. 2.

2. W odniesieniu do przypisania, o którym mowa w ust. 1, instytucje stosują odpowiednio art. 17 ust. 2 i uwzględniają marże handlowe i inne elementy składowe spreadu w płatnościach odsetek w podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływach środków pieniężnych, z następującymi odstępstwami:

- a) instytucje nie uwzględniają podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych związanych z instrumentami nieutrzymywanymi w wartości godziwej;
- b) instytucje nie uwzględniają przeszacowania nominalnych przepływów środków pieniężnych w horyzoncie czasowym wyniku odsetkowego netto, nadając tym przepływom środków pieniężnych wartość zero w przedziałach czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 4 załącznika.

Artykuł 23

Narzut na wynik odsetkowy netto z tytułu ryzyka bazowego

1. Poza przypisaniem, o którym mowa w art. 7, instytucje przypisują do odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w pkt 4 załącznika, podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych z tytułu instrumentów o oprocentowaniu zmiennym, dla każdej waluty, według terminu przeszacowania, w przypadku gdy suma tych instrumentów o oprocentowaniu zmiennym, innych niż instrumenty o okresie referencyjnym »jednodniowym«, o którym mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu, przekracza 5 % pozycji portfela bankowego ujmowanych jako aktywa zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości.

Do celów akapitu pierwszego instytucje nie uwzględniają wbudowanych opcji stopy procentowej i traktują te opcje zgodnie z ust. 8.

2. Przypisując podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych, o których mowa w ust. 1, instytucje przypisują te przepływy środków pieniężnych do następujących okresów referencyjnych, do których odnosi się dany instrument o oprocentowaniu zmiennym:

- a) okres jednodniowy;
- b) okres 1 miesiąca;
- c) okres 3 miesięcy;
- d) okres 6 miesięcy;
- e) okres 12 miesięcy.

3. W przypadku braku odpowiedniego okresu referencyjnego instytucje przypisują podlegające przeszacowaniu nominalne przepływy środków pieniężnych do jednej z następujących kategorii:

- a) „oficjalna stopa procentowa”, w przypadku gdy instrument o oprocentowaniu zmiennym odnosi się do oficjalnej stopy procentowej banku centralnego;
- b) „inne”, jeżeli instrument o oprocentowaniu zmiennym odnosi się do jakiegokolwiek innego wskaźnika referencyjnego.

Instytucje nadają przychodzącym podlegającym przeszacowaniu nominalnym przepływom środków pieniężnych znak dodatni, a wychodzącym podlegającym przeszacowaniu nominalnym przepływom środków pieniężnych – znak ujemny.

4. W odniesieniu do danej waluty, na podstawie historycznych obserwacji zmian stóp procentowych instrumentów oraz dla każdego okresu referencyjnego, o którym mowa w ust. 2, i kategorii, o której mowa w ust. 3, instytucje oszacowują wstrząsy ograniczające i wstrząsy poszerzające w sposób spójny na przestrzeni czasu.

5. Instytucje oszacowują wstrząsy ograniczające i poszerzające, o których mowa w ust. 4, porównując stopy procentowe w odniesieniu do okresu referencyjnego określonego jako „jednodniowy”, o którym mowa w ust. 2 lit. a), z pozostałymi okresami referencyjnymi, o których mowa w ust. 2 lit. b)–e), oraz kategoriami, o których mowa w ust. 3.

6. W odniesieniu do każdej waluty instytucje stosują wstrząsy ograniczające i poszerzające, o których mowa w ust. 4, pomnożone przez pozostały czas, o którym mowa w art. 18 akapit drugi, w odniesieniu do podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych.

7. Instytucje agregują wyniki obliczeń, o których mowa w ust. 6, ale oddzielnie dla wstrząsów ograniczających i poszerzających, o których mowa w ust. 4.

8. Instytucje obliczają, zarówno w odniesieniu do wstrząsów ograniczających, jak i poszerzających, o których mowa w ust. 4, wypłaty z tytułu automatycznych opcji stopy procentowej w instrumentach o oprocentowaniu zmiennym oraz porównują te wypłaty z wypłatami obliczonymi zgodnie ze scenariuszem bazowym.

Instytucje dodają różnicę w wypłatach wynikającą z porównania, o którym mowa w akapicie pierwszym, do zagregowanego wyniku, o którym mowa w ust. 7, dla wstrząsów ograniczających i poszerzających. Przychodzącym wypłatom nadaje się znak dodatni, a wychodzącym – znak ujemny. Instytucje nie dyskontują wypłat i nie przyjmują żadnych założeń dotyczących zmian zmienności.

9. Narzut na wynik odsetkowy netto z tytułu ryzyka bazowego jest równy niższemu wynikowi obliczonemu zgodnie z ust. 1–8 w odniesieniu do wstrząsów ograniczających i poszerzających.

Artykuł 24

Obliczanie wyniku odsetkowego netto i zmian wyniku odsetkowego netto

1. Instytucje obliczają wynik odsetkowy netto, sumując wszystkie następujące elementy z wyłączeniem automatycznych opcji stopy procentowej, do horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto:
 - a) prognozowane wolne od ryzyka rentowności reinwestycji lub refinansowania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych, obliczone zgodnie z art. 19;
 - b) prognozowana marża handlowa w odniesieniu do reinwestycji lub refinansowania podlegających przeszacowaniu nominalnych przepływów środków pieniężnych z tytułu instrumentów, o których mowa w art. 6–12, obliczona zgodnie z art. 20;
 - c) suma płatności odsetek dokonanych do terminu przeszacowania włącznie, obliczona zgodnie z art. 21, pomniejszona o wszelkie istotne odsetki narosłe w $t = 0$.
2. Do celów dokonywania obliczeń, o których mowa w ust. 1, instytucje nadają przychodzącym przepływom środków pieniężnych znak dodatni, a wychodzącym – znak ujemnym.
3. Instytucje obliczają wpływ scenariusza na wynik odsetkowy netto, sumując wszystkie następujące elementy:
 - a) różnicę między:
 - (i) wynikiem obliczeń, o których mowa w ust. 1, odnoszących się do mającego zastosowanie scenariusza;
 - (ii) wynikiem obliczeń, o których mowa w ust. 1, odnoszących się do scenariusza bazowego;
 - b) narzut na wynik odsetkowy netto z tytułu automatycznych opcji w ramach horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto, obliczony zgodnie z art. 15;
 - c) narzut na wynik odsetkowy netto z tytułu ryzyka bazowego, o którym mowa w art. 23.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) i b) instytucje stosują te same scenariusze.

Do celów akapitu pierwszego lit. c) instytucje obliczają narzut na wynik odsetkowy netto z tytułu ryzyka bazowego dla wstrząsów ograniczających lub poszerzających, o których mowa w art. 23 ust. 9, które mają największy negatywny wpływ na wynik odsetkowy netto.

4. Obliczając zagregowaną zmianę dla każdego scenariusza, instytucje sumują wszystkie dodatnie i ujemne zmiany występujące w przypadku każdej waluty. W obliczeniach tych instytucje przeliczają waluty inne niż waluta sprawozdawcza na walutę sprawozdawczą po natychmiastowym kursie walutowym EBC na dzień odniesienia. Zmiany dodatnie są ważone współczynnikiem wynoszącym 50 % lub współczynnikiem wynoszącym 80 % w przypadku walut objętych ERM II z formalnie uzgodnionym zakresem wahań węższym niż zakres standardowy wynoszący ± 15 %.

Instytucje uwzględniają ważne zyski do wyższej z następujących wartości:

- a) wartość bezwzględna ujemnych zmian w EUR lub walutach ERM II;
- b) wynik zastosowania współczynnika 50 % do dodatnich zmian walut ERM II lub EUR.

ROZDZIAŁ VI

**UPROSZCZONA STANDARDOWA METODYKA OBLICZANIA WARTOŚCI EKONOMICZNEJ KAPITAŁU WŁASNEGO
I WYNIKU ODSETKOWEGO NETTO***Artykuł 25***Uproszczona standardowa metodyka obliczania wartości ekonomicznej kapitału własnego i zmian wartości ekonomicznej kapitału własnego**

1. Do celów obliczania wartości ekonomicznej kapitału własnego i zmian wartości ekonomicznej kapitału własnego zgodnie z uproszczoną standardową metodyką instytucje stosują art. 5–13, z zastrzeżeniem odstępstw określonych w ust. 2–5 niniejszego artykułu.
2. W scenariuszu bazowym stosuje się następujące zasady:
 - a) na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 2–6 instytucje ustalają kwotę osadu depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, przyjmując następujące proporcje:
 - (i) 69,23 %, w przypadku depozytów detalicznych transakcyjnych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (i);
 - (ii) 53,85 %, w przypadku depozytów detalicznych nietransakcyjnych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (ii);
 - (iii) 38,46 %, w przypadku depozytów hurtowych klientów niefinansowych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. b) pkt (ii);
 - b) na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 9 instytucje przypisują osad depozytów o nieustalonym terminie zapadalności równomiernie na przestrzeni czasu, jak określono w pkt 5 lit. a) załącznika.
3. W scenariuszach przewidujących spadek krótkoterminowych stóp procentowych, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt (ii), lit. b) pkt (ii) oraz lit. c) pkt (ii), stosuje się następujące zasady:
 - a) na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 2–6 instytucje ustalają kwotę osadu depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, przyjmując następujące proporcje:
 - (i) 90 %, w przypadku depozytów detalicznych transakcyjnych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (i);
 - (ii) 70 %, w przypadku depozytów detalicznych nietransakcyjnych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (ii);
 - (iii) 50 %, w przypadku depozytów hurtowych klientów niefinansowych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. b) pkt (ii);
 - b) na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 9 instytucje przypisują osad depozytów o nieustalonym terminie zapadalności równomiernie na przestrzeni czasu, jak określono w pkt 5 lit. b) załącznika.
4. W scenariuszach przewidujących wzrost krótkoterminowych stóp procentowych, o których mowa w art. 4 lit. a) pkt (i), lit. b) pkt (i) oraz lit. c) pkt (i), stosuje się następujące zasady:
 - a) na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 2–6 instytucje ustalają kwotę osadu depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, przyjmując następujące proporcje:
 - (i) 48,46 %, w przypadku depozytów detalicznych transakcyjnych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (i);
 - (ii) 37,69 %, w przypadku depozytów detalicznych nietransakcyjnych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (ii);
 - (iii) 26,92 %, w przypadku depozytów hurtowych klientów niefinansowych o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. b) pkt (ii);

b) na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 9 instytucje przypisują osad depozytów o nieustalonym terminie zapadalności równomiernie na przestrzeni czasu, jak określono w pkt 5 lit. c) załącznika.

5. Instytucje obliczają zmianę wartości, o której mowa w art. 13 ust. 2 i 3, jako różnicę między sumą wypłat w scenariuszu bazowym a sumą wypłat w mającym zastosowanie scenariuszu, zdyskontowaną o mające zastosowanie stopy procentowe wolne od ryzyka. Instytucje pomijają wszelkie skutki zwiększonej zmienności i mnożą wypłaty z tytułu automatycznych opcji w ramach mającego zastosowanie scenariusza przez 1,10.

Artykuł 26

Uproszczona standardowa metodyka obliczania wyniku odsetkowego netto i zmian wyniku odsetkowego netto

1. Do celów obliczania wyniku odsetkowego netto i zmian wyniku odsetkowego netto zgodnie z uproszczoną standardową metodyką instytucje stosują art. 14–16, z zastrzeżeniem odstępstw określonych w ust. 2–7 niniejszego artykułu.

2. Art. 25 ma zastosowanie również do obliczeń, o których mowa w ust. 1.

3. Art. 14 ust. 4 nie ma zastosowania do obliczeń, o których mowa w ust. 1. Dla każdego typu produktu, o którym mowa w art. 20 ust. 3, instytucje obliczają:

- a) średni okres referencyjny w odniesieniu do wszystkich aktywów portfela bankowego o stałym oprocentowaniu wrażliwych na stopę procentową;
- b) średni okres referencyjny w odniesieniu do wszystkich zobowiązań portfela bankowego o stałym oprocentowaniu wrażliwych na stopę procentową.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 19 instytucje stosują obliczone średnie okresy referencyjne zamiast środków przedziałów czasowych odnoszących się do okresu referencyjnego określonych w pkt 3 załącznika.

5. Na zasadzie odstępstwa od art. 20 ust. 2 instytucje, stosując art. 20 ust. 3 akapit trzeci, rozdzielają pozycje portfela bankowego, o których mowa w art. 20 ust. 2, wyłącznie według typów produktów, a nie według lokalizacji geograficznej.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 21 instytucje obliczają płatności odsetek lub część płatności odsetek dokonanych do daty przeszacowania, łącznie z tą datą, mnożąc:

- a) kwotę główną wszystkich instrumentów pozostających do spłaty;
- b) oszacowane przez instytucję średnie stopy procentowe instrumentów po stronie aktywów lub zobowiązań, stosownie do przypadku;
- c) horyzont czasowy wyniku odsetkowego netto lub, w przypadku gdy instrument jest przeszacowywany przed horyzontem czasowym wyniku odsetkowego netto, środek odpowiednich przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania określonych w pkt 1 załącznika, mających zastosowanie do danego instrumentu pozostającego do spłaty.

7. Instytucje obliczają zmianę wartości, o której mowa w art. 15, jako różnicę między sumą wypłat w scenariuszu bazowym a sumą wypłat w mającym zastosowanie scenariuszu, zdyskontowaną o mające zastosowanie stopy procentowe wolne od ryzyka. Instytucje pomijają wszelkie skutki zwiększonej zmienności i mnożą wypłaty w ramach mającego zastosowanie scenariusza przez 1,10.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPIS KOŃCOWY

*Artykuł 27***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 1 grudnia 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

1. Przedziały czasowe odnoszące się do terminu przeszacowania:
 - a) jednodniowy przedział czasowy, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 1 dzień lub około 0,0028 lat;
 - b) przedział czasowy dłuższy niż 1 dzień do 1 miesiąca włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 15 dni;
 - c) przedział czasowy dłuższy niż 1 miesiąc do 3 miesięcy włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 60 dni;
 - d) przedział czasowy dłuższy niż 3 miesiące do 6 miesięcy włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 135 dni;
 - e) przedział czasowy dłuższy niż 6 miesięcy do 9 miesięcy włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 225 dni;
 - f) przedział czasowy dłuższy niż 9 miesięcy do 12 miesięcy włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 315 dni;
 - g) przedział czasowy dłuższy niż 1 rok do 1,5 roku włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 1 rok i 90 dni;
 - h) przedział czasowy dłuższy niż 1,5 roku do 2 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 1 rok i 270 dni;
 - i) przedział czasowy dłuższy niż 2 lata do 3 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 2 lata i 180 dni;
 - j) przedział czasowy dłuższy niż 3 lata do 4 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 3 lata i 180 dni;
 - k) przedział czasowy dłuższy niż 4 lata do 5 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 4 lata i 180 dni;
 - l) przedział czasowy dłuższy niż 5 lat do 6 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 5 lat i 180 dni;
 - m) przedział czasowy dłuższy niż 6 lat do 7 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 6 lat i 180 dni;
 - n) przedział czasowy dłuższy niż 7 lat do 8 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 7 lat i 180 dni;
 - o) przedział czasowy dłuższy niż 8 lat do 9 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 8 lat i 180 dni;
 - p) przedział czasowy dłuższy niż 9 lat do 10 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 9 lat i 180 dni;
 - q) przedział czasowy dłuższy niż 10 lat do 15 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 12 lat i 180 dni;
 - r) przedział czasowy dłuższy niż 15 lat do 20 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 17 lat i 180 dni;
 - s) przedział czasowy dłuższy niż 20 lat, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 25 lat.

2. Długość przedziałów czasowych odnoszących się do terminu przeszacowania, o których mowa w art. 9 ust. 4 lit. b):
 - a) 0 lat;
 - b) 1/12 roku;
 - c) 2/12 roku;
 - d) 3/12 roku;
 - e) 3/12 roku;
 - f) 3/12 roku;
 - g) 6/12 roku;
 - h) 6/12 roku;

- i) 1 rok;
- j) 1 rok;
- k) 1 rok;
- l) 1 rok;
- m) 1 rok;
- n) 1 rok;
- o) 1 rok;
- p) 1 rok;
- q) 5 lat;
- r) 5 lat;
- s) 10 lat.

3. Przedziały czasowe odnoszące się do okresu referencyjnego:

- a) przedział czasowy dłuższy niż jednodniowy do 12 miesięcy włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 12 miesięcy;
- b) przedział czasowy dłuższy niż 1 rok do 1,5 roku włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 1 rok i 90 dni;
- c) przedział czasowy dłuższy niż 1,5 roku do 2 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 1 rok i 270 dni;
- d) przedział czasowy dłuższy niż 2 lata do 3 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 2 lata i 180 dni;
- e) przedział czasowy dłuższy niż 3 lata do 4 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 3 lata i 180 dni;
- f) przedział czasowy dłuższy niż 4 lata do 5 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 4 lata i 180 dni;
- g) przedział czasowy dłuższy niż 5 lat do 6 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 5 lat i 180 dni;
- h) przedział czasowy dłuższy niż 6 lat do 7 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 6 lat i 180 dni;
- i) przedział czasowy dłuższy niż 7 lat do 8 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 7 lat i 180 dni;
- j) przedział czasowy dłuższy niż 8 lat do 9 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 8 lat i 180 dni;
- k) przedział czasowy dłuższy niż 9 lat do 10 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 9 lat i 180 dni;
- l) przedział czasowy dłuższy niż 10 lat do 15 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 12 lat i 180 dni;
- m) przedział czasowy dłuższy niż 15 lat do 20 lat włącznie, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 17 lat i 180 dni;
- n) przedział czasowy dłuższy niż 20 lat, przy czym środek przedziału czasowego wynosi 25 lat.

4. Przedziały czasowe odnoszące się do terminu przeszacowania, o których mowa w art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 2, art. 21 ust. 1, art. 22 ust. 2 i art. 23 ust. 1:

- a) przedziały a)–f) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 1 rok;
- b) przedziały a)–g) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 1,5 roku;
- c) przedziały a)–h) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 2 lata;

- d) przedziały a)–i) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 3 lata;
- e) przedziały a)–j) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 4 lata;
- f) przedziały a)–k) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 5 lat;
- g) przedziały a)–l) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 6 lat;
- h) przedziały a)–m) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 7 lat;
- i) przedziały a)–n) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 8 lat;
- j) przedziały a)–o) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 9 lat;
- k) przedziały a)–p) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 10 lat;
- l) przedziały a)–q) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 15 lat;
- m) przedziały a)–r) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 20 lat;
- n) przedziały a)–s) w pkt 1 niniejszego załącznika w przypadku horyzontu czasowego wyniku odsetkowego netto wynoszącego 25 lat.

5. Scenariusze, o których mowa w art. 25 ust. 2, 3 i 4:

a) scenariusz bazowy:

- (i) do 5 lat w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (i), w wyniku czego 30,77 %, 1,15 %, 2,31 %, 3,46 %, 3,46 %, 3,46 %, 6,92 %, 6,92 %, 13,85 %, 13,85 % i 13,85 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) oraz k) niniejszego załącznika;
- (ii) do 4,5 roku w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (ii), w wyniku czego 46,15 %, 1,00 %, 2,00 %, 2,99 %, 2,99 %, 2,99 %, 5,98 %, 5,98 %, 11,97 %, 11,97 % i 5,98 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) oraz k) niniejszego załącznika;
- (iii) do 4 lat w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. b) pkt (ii), w wyniku czego 61,54 %, 0,80 %, 1,60 %, 2,40 %, 2,40 %, 2,40 %, 4,81 %, 4,81 %, 9,62 %, i 9,62 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i) oraz j) niniejszego załącznika;

b) scenariusz przewidujący spadek krótkoterminowych stóp procentowych:

- (i) do 5 lat w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (i), w wyniku czego 10,00 %, 1,50 %, 3,00 %, 4,50 %, 4,50 %, 4,50 %, 9,00 %, 9,00 %, 18,00 %, 18,00 % i 18,00 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) oraz k) niniejszego załącznika;
- (ii) do 4,5 roku w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (ii), w wyniku czego 30,00 %, 1,30 %, 2,59 %, 3,89 %, 3,89 %, 3,89 %, 7,78 %, 7,78 %, 15,55 %, 15,55 % i 7,78 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) oraz k) niniejszego załącznika;
- (iii) do 4 lat w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. b) pkt (ii), w wyniku czego 50,00 %, 1,04 %, 2,08 %, 3,12 %, 3,12 %, 3,12 %, 6,25 %, 6,25 %, 12,51 %, i 12,51 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i) oraz j) niniejszego załącznika;

- c) scenariusz przewidujący wzrost krótkoterminowych stóp procentowych:
- (i) do 5 lat w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (i), w wyniku czego 51,54 %, 0,81 %, 1,62 %, 2,42 %, 2,42 %, 2,42 %, 4,85 %, 4,85 %, 9,69 %, 9,69 % i 9,69 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) oraz k) niniejszego załącznika;
 - (ii) do 4,5 roku w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a) pkt (ii), w wyniku czego 62,31 %, 0,70 %, 1,39 %, 2,09 %, 2,09 %, 2,09 %, 4,19 %, 4,19 %, 8,38 %, 8,38 % i 4,19 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j) oraz k) niniejszego załącznika;
 - (iii) do 4 lat w przypadku kategorii depozytów o nieustalonym terminie zapadalności, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. b) pkt (ii), w wyniku czego 73,08 %, 0,56 %, 1,12 %, 1,68 %, 1,68 %, 1,68 %, 3,37 %, 3,37 %, 6,73 %, i 6,73 % depozytów o nieustalonym terminie zapadalności tej kategorii przypisuje się do przedziałów czasowych określonych odpowiednio w pkt 1 lit. a), b), c), d), e), f), g), h), i) oraz j) niniejszego załącznika.